

Höskolan
Kristianstad

Uppdrag Handledare

Hösten 2023

Chrille Kinnwall och Jonne Söderholm

Välkomna!

Vilka är vi? 😊

Kort presentation

Namn, arbetsplats, årskurser/verksamhet?

Handledarerfarenhet?

Varför vara handledare?

Diskutera syftet – ert eget samt generellt

Att handleda

”Om jag vill föra en människa mot ett bestämt mål måste jag först finna henne där hon är och börja just där. Den som inte kan det lurar sig själv när hon tror att hon kan hjälpa andra.

För att hjälpa någon måste jag visserligen förstå mer än vad han gör, men först och främst förstå det han förstår.

Om jag inte kan det så hjälper det inte att jag kan och vet mera. Vill jag ändå visa hur mycket jag kan så beror det på att jag är fåfäng och högmodig och egentligen vill bli beundrad av den andre i stället för att hjälpa honom.”

Kirkegaard, 1859

Balans i handledningen – er kunskap och studentens egna erfarenhet?

Att tala om hur studenten ska göra vs att få studenten att reflektera över görandet/det tänkta görandet?

Kunskaper

- Påståendekunskap (teoretiskt vetenskapligt)
- Färdighetskunskap (praktiska "hur" – metod, hantering, bemötande)
- Förtrogenhetskunskap (förmågan att känna igen saker och förvärva kunskap genom erfarenhet)
- Tyst kunskap (lärling-mästare – student-handledare)
 - Inte medvetet kognitivt bearbetad – dvs att kunna utföra ngt innebär inte alltid att vi har en kognitiv förståelse för det vi gör
 - Färdigheter blir automatiserade i en inlagringsprocess (övning och lyckade utföranden – inte i ett ögonblickligt moment av förståelse)

Vad innebär det att vara handledare?

Era gemensamma tankar kring uppdraget

Dela med er av erfarenheter – när ni var studenter och som lärare

Högskolan
Kristianstad

Förväntningar på handledare

- Oerhört viktigt uppdrag
- Bidra till utveckling och utvecklas själv – reflektionspartner
- Möta studenten där den är
- Yrket och uppdraget
- Utvärdera studentens insatser

Handledarens uppgifter:

- Ge studenten möjlighet att utveckla sociala och didaktiska förmågor samt utvärdera dessa förmågor
- Tydliggöra sina överväganden och strategier (dela med sig av sina praktikgrundade kunskaper)
- Möjliggöra för studenten att ingå i arbetslaget och vara med i det dagliga planerings- och uppföljningsarbetet
- Hålla i handledningssamtal – tid?
- Fylla i omdömesformuläret samt delge och återkoppla till studenten
- Rak kommunikation - kontakta besökande lärare/kursansvarig om det uppstår problem som kan leda till att studenten får svårt att nå målen

Handledarrollen

- Välkomnande
- Lärandemålen – den enskilda studenten
- Tid och förberedelse
- Konstruktiv feedback – observera, diskutera
- Samtala och reflektera - mycket stor utvecklingspotential
- Backa men finnas som stöd
- Närvarande, stöttande och pushande
- Underlag för bedömning - konkretisera

Studentrollen

- Ta initiativ och vara aktiv:
 - Samtal
 - Pedagogiskt ledarskap
 - Alla barn
 - Hela verksamheten
 - Uppgifter och lärandemål

Samtal inför start:

Handledare och studenter

- Vilka förväntningar och förhoppningar har du som student på din handledare?
- Vilka förväntningar och förhoppningar har du som handledare på din student?
- Lärandemålen för respektive VFU?
- Bra att veta (handledningstid, tjänst, möjligheter)?

Förväntningar på studenter?

Vilka förväntningar bör jag ha som handledare?
Hur kommunicerar jag det till studenten?

Studentrollen

- Strukturera och planera din VFU!
- Tolka, förstå och hantera lärandemål/VFU omdöme
- Presentera dig!
- Gör dig bekant med verksamhetens rutiner (sekretess)
- Gör dig erfarenheter - testa & observera!
- Sök förståelse – Våga fråga!
- Reflekterande dagbok – oerhört betydelsefull enligt vår erfarenhet
- Underlag för bedömning – konkretisera
- Sitt inte i baksätet hela tiden!
- Mobilen undanstoppad i verksamheten
- Deltagande i sociala medier – vårdnadshavare och elever?

Gemensamt

- Ansvar för handledning
- Underlag för bedömning
- Ge och ta möjligheter
- Maktförhållande (ett samtal som bygger på jämlikhet)
- Intresse (kunskap/insikt kontra relation dvs om samtalet är av social karaktär eller handlar om kunskap)
- Fokus (sak inte person)
- Från allmänt samtal till att diskutera sakförhållanden - att utveckla förståelse!

Hur ska ni handleda?

Diskutera metoder, förhållningssätt och hur ni tänker ge studenter så god handledning som möjligt. Erfarenheter gällande tid för handledning? Hur har ni gjort eller tänker ni göra för att skapa förutsättningar för er att få tid för och med handledning?

Mötet med studenter

- Tid
- Presentation
- Lokaler, miljö, organisation
- Nycklar?
- Arbetslaget
- Trygghet i att få utvecklas – handleda
- Tydlighet!

Innehåll?

Ett kollegialt samtal med studentens tankar, förståelse och kunskap i fokus

- Vilken termin?
- Lärandemålen (förståelse, teoretisk och praktisk)
- Verksamheten (följa handledare – möjlighet att utmanas än mer?)
- Alternierande agenda – vad som ska diskuteras vid handledningstillfälle
- Feedback (planering, genomförande, didaktiska val, ledar- och lärarskapet och samtal)
 - Konstruktivt
 - Utmanande
 - Förberedda (student ↔ handledare)
 - Didaktiska frågeställningar till student:
 - VARFÖR, VAD, HUR, VEM/VILKA, VAR, NÄR
 - Ge studenten uppdrag? (observation, dokumentation, analys, konflikter, specifik undervisning) – konkreta upplevelser att utgå ifrån för att relatera till lärandemål

När VFU startar!

- Vad behöver ni göra för att realisera förväntningar och förhoppningar?
- Var befinner sig studenten i relation till lärandemålen?
- Påbörja grovplanering över VFU-perioden
- Tid för handledning
- Schematekniska aspekter

Stötta studenter i att reflektera?

Avsluta varje VFU-dag med att sammanfatta dagen. Frågor att utgå från kan vara: Vad har hänt? Någon eller några särskilda situationer under dagen som du funderar över? Varför just dessa? Har du fått med dig några nya insikter? Har din förståelse ändrats? Har det uppstått några frågor? Att föra en reflekterande dagbok skapar förutsättningar för ett mer medvetet och professionellt förhållningssätt och agerande.

OBS! Den reflekterande dagboken är för eget bruk och inte lämnas in till bedömande lärare eller handledare. Däremot utgör den ett bra samtalsunderlag vid såväl handledning som under trepartssamtalet.

Skapa er erfarenheter! Utveckla era färdigheter och djupare förmågor genom att träna på ert praktiska pedagogiska ledarskap under VFU. Dessa VFU-perioder ger er en chans att omsätta så väl tidigare erfarenhet som teoretiska perspektiv i praktiken samt att pröva, utvärdera och ompröva ert ledarskap. Utmana er själva genom att ta alla möjligheter till att bli de professionellt medvetna lärare ni har möjlighet att bli!

Svårigheter?

- Två skilda världar - den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda?
- Två roller – Student ? Handledare?
- Handledarens kompetens och engagemang
- "Bedöma" och utvärdera andra – maktposition
- VFU-lärare HKR – bedömande lärare

Avslutning tillfälle 1

- Dagens innehåll?
- Nästa tillfälle – era tankar och önskemål?
- Era behov av fortbildning/kompetensutveckling?
- Era möjligheter att handleda?

Metodik och svåra möten